

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій БІДЗІЛЯ
Юрій БІДЗІЛЯ
«16» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ (МОВОЮ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ)

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035. Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	035.036 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-словацька
Освітня програма	Словацька мова та література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	словацька

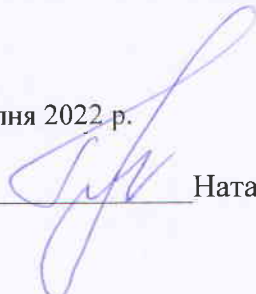
Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія літератури (мовою спеціалізації)» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035. Філологія**, предметної спеціальності (спеціалізації) **035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно)**, перша-словацька освітньої програми «Словацька мова та література».

Розробники: Ліхтей Т. В., к. філол. н, доцент, доцент кафедри словацької філології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
словацької філології

протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри Наталія ПЕТРИЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету
протокол № 1 від 16 вересня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

© Ліхтей Т. В., 2022 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	1	2
	Лекції:	
	20	4
	Практичні (семінарські):	
	16	4
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	–	–
Форма підсумкового контролю: усне опитування	Самостійна робота:	
	54	82

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Теорія літератури (мовою спеціалізації)» є ознайомити студентів з розвитком теоретико-літературної думки, з основними літературознавчими категоріями, з течіями, напрямками, стилями, родами, видами, жанрами, простежити зв'язок між теорією літератури та естетикою.

Завдання курсу – виробити в студентів звичку систематично знайомитися з працями теоретико-літературного характеру, з новими художніми творами та рецензіями на них, аби вміти в майбутньому послуговуватися набутими знаннями при написанні власних досліджень; навчити студентів орієнтуватися в особливостях літературного процесу, стежити за розвитком теоретико-літературної думки; навчити студентів аналізувати художні твори та літературно-теоретичні праці. Дисципліна покликана підготувати студентів до професійної діяльності філолога, вчителя, викладача.

Відповідно до освітньої програми «Словацька мова та література», вивчення навчальної дисципліни «Теорія літератури (мовою спеціалізації)» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) та спеціальних (фахових) (ФК) компетентностей:

ЗК 03 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 06 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 07 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК 02 Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 04 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 07 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумов вивчення навчальної дисципліни «Теорія літератури (мовою спеціалізації)» не зазначено в структурно-логічній схемі освітньої програми (ОП).

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Словацька мова та література», вивчення навчальної дисципліни «Теорія літератури (мовою спеціалізації)» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.	ПРН 08
Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	ПРН 09
Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формувати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	ПРН 11
Дотримуватись правил академічної доброчесності.	ПРН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Теорія літератури (мовою спеціалізації)»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Студенти знають історію розвитку літературно-естетичної думки, тенденції розвитку різних літературознавчих шкіл у XIX–XXI ст., характеристики різних точок зору цих шкіл на опорні, суперечливі, дискусійні питання теорії літератури.	ПРН 08
Студенти ознайомлені з основними проблемами теорії літератури; курс	ПРН 09

формує уявлення про літературний процес і проблеми типологізації мистецьких феноменів, знайомить з основними критеріями поетики літературного твору як формозмістової єдності; студенти розуміють поняття літературної генології; у студентів формуються вміння визначати характер окремих літературних фактів і явищ в контексті закономірностей загальнолітературного розвитку. Розвиваються навички аналізу стильових особливостей літературних творів.	
Студенти поглиблюють і закріплюють знання про цілісний аналіз твору, множинність його інтерпретацій; вміють обґрунтувати зв'язок теорії літератури з іншими літературознавчими дисциплінами, вміють аналізувати художні твори, враховуючи сучасні методологічні принципи.	ПРН 11
При підготовці доповідей, есе, рефератів студенти повинні дотримуватися правил академічної доброчесності.	ПРН 12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни «**Теорія літератури (мовою спеціалізації)**» є: поточний контроль на практичних заняттях, контроль результатів опанування тем і виконання завдань, запланованих у межах самостійної й індивідуальної роботи (як-от: реферат, наукове есе, стаття, тези, доповідь на семінарі); підсумковий контроль здійснюється у формі модульної роботи та заліку. Під час навчання використовуються такі основні методи: 1) традиційні: вербальні (розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), наочні (ілюстрування, демонстрування, метод самостійного спостереження студента), практичні (практичні роботи), проблемний, аналітико-синтетичний методи, індукція, дедукція, порівняння, узагальнення; 2) інтерактивні методи; 3) методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, виступи студентів під час обговорення питань, письмовий експрес-контроль, підготовка рефератів, доповідей, презентацій.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	Індивідуальна (самостійна) робота	50	100
7	7	8	8	20		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	Індивідуальна (самостійна) робота	50	100
7	7	8	8	20		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	30	4	30
Індивідуальні завдання (аналіз художніх творів різних жанрів)	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з 2-х частин: теоретичного блоку розписових питань (2 питання – максимально 30 балів) та блоку практичних завдань (тестові завдання – максимально 20 балів).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «Теорія літератури (мовою спеціалізації)» здійснюється у формі екзамену, який проводиться усно шляхом співбесіди. Результати екзамену оцінюються за чотирибальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90–100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82–89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74–81 бал, С) заслуговує здобувач, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64–73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35–59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

діяльності для екзамену, курсового проєкту(роботи), практики	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
	для заліку	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	зараховано
74 – 81	C	добре	зараховано
64 – 73	D	задовільно	зараховано
60 – 63	E	задовільно	зараховано
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Podstata a výskum literatúry.

Veda o literatúre a jej časti. Základné literárnovedné disciplíny (teória literatúry, dejiny literatúry a literárna kritika). Predmet teórie literatúry. Teória literatúry a jej vzťah k iným vedným disciplinám (teória literatúry a estetika; teória literatúry a filozofia; teória literatúry a jazykoveda; teória literatúry a semiotika; teória literatúry a prírodné vedy). Metodológia literárnej vedy. Prehľad literárnovedných orientácií na Slovensku.

Тема 2. Literárne dielo ako umelecký artefakt.

Vecná literatúra a umelecká literatúra. Tvorivosť literatúry. Autor literárneho diela: znaky tvorivej umeleckej osobnosti (autonómia, originalita, intuícia, spontaneita, energetickosť, sebakritickosť, premýšľavosť, sebavedomie, tvorivý vzťah k jazyku). Literárne dielo ako text, jeho

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Денна						
Модуль 1.						

Тема 1. Podstata a výskum literatúry.	10	2	2			6
Тема 2. Literárne dielo ako umelecký artefakt.	10	2	2			6
Тема 3. Štruktúra literárneho diela.	11	2	2			7
Тема 4. Metrika.	11	2	2			7
Модульна контрольна робота 1	2	2				
Разом за модуль	44	10	8			26
Модуль 2.						
Тема 5. Kompozícia literárneho textu.	11	2	2			7
Тема 6. Teória literárnych druhov.	11	2	2			7
Тема 7. Literárny vývin.	11	2	2			7
Тема 8. Interpretácia literárneho textu.	11	2	2			7
Модульна контрольна робота 2	2	2				
Разом за модуль	46	10	8			28
Разом за семестр	90	20	16			54

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Заочна						
Модуль 1.						
Тема 1. Podstata a výskum literatúry.	11		1			10
Тема 2. Literárne dielo ako umelecký artefakt.	11	1				10
Тема 3. Štruktúra literárneho diela.	11	1				10
Тема 4. Metrika.	11		1			10
Модульна контрольна робота 1						
Разом за модуль	44	2	2			40
Модуль 2.						
Тема 5. Kompozícia literárneho textu.	11		1			10
Тема 6. Teória literárnych druhov.	11	1				10
Тема 7. Literárny vývin.	13	1				12
Тема 8. Interpretácia literárneho textu.	11		1			10
Модульна контрольна робота 2						
Разом за модуль	46	2	2			42
Разом за семестр	90	4	4			82

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Podstata a výskum literatúry.	2	1
2	Literárne dielo ako umelecký artefakt.	2	
3	Štruktúra literárneho diela.	2	
4	Metrika.	2	1
5	Kompozícia literárneho textu.	2	1
6	Teória literárnych druhov.	2	
7	Literárny vývin.	2	
8	Interpretácia literárneho textu.	2	1

	Разом	16	4
--	--------------	-----------	----------

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Prehľad literárnovedných orientácií na Slovensku.	6	10
2	Tvorivosť literatúry. Spracovať knihu: P. Zajac. Tvorivosť literatúry. Bratislava, 1990.	6	10
3	Motív, čas a priestor v literárnom diele. Spracovať tému z diela: Žilka T., Obert V., Ivanová M. Teória literatúry. Bratislava, 2002.	7	10
4	Voľný verš ako protiklad viazaného verša. Spracovať tému z diela: Andričík M. Kapitoly z teórie literatúry. Košice, 2015.	7	10
5	Makrokompozičné prostriedky v literárnom texte.	7	10
6	Novšie lyrické zánre. Charakterizujte: pasmo, príbeh, nápis, marginálie, blues, grafická báseň, nonsens.	7	10
7	Postmodernizmus v literatúre a umení. Podoby postmoderny v slovenskej literatúre.	7	12
8	Interpretácia literárneho textu (napr., poézie Slovenskej moderny).	7	10
	Разом	54	82

Самостійна робота включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед підсумковим контролем; розроблення мультимедійних презентацій.

6.5. Індивідуальні завдання

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка рефератів та їх презентація; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень; інтерпретація словацьких літературних текстів різних жанрів.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: ноутбук/ПК, проєктор.

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Ліхтей Т. Теорія літератури (мовою спеціалізації): метод. рекомен. до проведення практичних занять для студентів 1 курсу ОС магістр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.036. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька». Ужгород, 2022.

2. Andričík M. Kapitoly z teórie literatúry. Košice, 2015.

Допоміжна література

1. Harpán M. Teória literatúry. Bratislava, 2004. Режим доступу: https://pdfdokumen.com/download/michal-harpa-teoria-literatury_59d67e751723dde65a6e1806_pdf
2. Milčák M. Mýtus a báseň (Sedem úvah o poézii). Levoča: Modrý Peter, 2010.
3. Sabol J. Medzi literatúrou, filmom a divadlom. Košice, 2014.
4. Šrank J. Individualizovaná literatúra. Slovenská poézia konca 20. a začiatku 21. storočia z perspektívy nastupujúcich autorov. Bratislava, 2013.
5. Štraus F. Slovník poetiky. Bratislava, 2007.
6. Zambor J. Tvarovanie básne, tvarovanie zmyslu. Bratislava, 2010.
7. Zambor J. Niečo ako láska, niečo ako soľ. Miroslav Válek v interpretáciách. Bratislava, 2013.
8. Žilka T. Vademekum poetiky. Nitra, 2006.
9. Білоус П.В. Теорія літератури: навч. посібн. К.: Академвидав, 2013.
10. Ліхтей Т. Словацькі сонети в перетлумаченні закарпатських митців. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Філологія. Вип. 1(49). 2023. С.76 – 82.
11. Марко В.П. Аналіз художнього тексту. К.: ВЦ «Академія», 2013.
12. Ференц Н.С. Теорія літератури і основи естетики: навч. посібн. К.: Знання, 2014.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://slovina.szm.com/pdf/litslovník.pdf>
2. <https://digilib.phil.muni.cz/handle/11222.digilib/116522>
3. https://encyklopediapoznania.sk/data/eknihy/slovensky_jazyk_a_literatura/teoria_literatury.pdf
4. <https://www.litcentrum.sk/>
5. <https://www.pravopisne.sk/teoria-literatury/page/2/>
6. https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=journal-list&journal_no=52
7. www.referaty.sk

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена 2023 / 2024 н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № 1 від «30» серпня 2023 р. Завідувач кафедри [підпис] Генуля Н.М.
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена 20____ / 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена 20____ / 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена 20____ / 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)